

SPRÁVA Z KONTROLY Č. 2/2025

vykonanej na základe plánu kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce na obdobie 1. polroka 2025

Kontrolu vykonala: Ing. Alena Gergelová, hlavná kontrolórka obce Košolná

Kontrolovaný subjekt: Obec Košolná, Obecný úrad, č. 44, 919 01 Suchá nad Parnou

Cieľ kontroly: Kontrola hospodárenia a správnosti zostavenia finančných výkazov obce za rok 2024

Kontrolované obdobie: rok 2024

Miesto a čas vykonania kontroly: Obecný úrad Košolná, homeoffice, apríl 2025

Súvisiace predpisy:

- Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy
- Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy
- Zákon 431/2001 Z. z. o účtovníctve
- Zákon 443/2010 z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a sociálnom bývaní v z. n. p.
- Opatrenie MF SR č. MF/014454/2022-36 (postupy účtovania pre obce, VÚC a nimi zriadené RO a PO)
- Opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42 z 8. decembra 2004, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.
- Príručka MF SR na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 -2026 číslo MF/005055/2022-411
- Rozpočet Obce Košolná na rok 2024 vrátane jeho zmien (zverejnený na webovom sídle obce)

Dôvodová správa:

Cieľom kontroly bolo zhodnotiť dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti účtovníctva a rozpočtových pravidiel, správnosť zostavenia finančných výkazov obce za rok 2024 so zameraním sa na finančný výkaz FIN 1-12 a jeho nadväznosť na účtovníctvo obce. Pri kontrole boli používané porovnávacie a analytické metódy. Spracovanie informácií bolo vykonané štúdiom a porovnávaním dokumentov z informačného systému obce a rozhovormi s ekonómkou obce zodpovednou za spracovanie týchto dokumentov.

Informácie o priebehu kontroly:

Ku kontrole boli vyžiadané nasledovné doklady:

- Finančný výkaz o plnení rozpočtu subjektu verejnej správy FIN 1-12 zostavený k 31. 12. 2024
- Hlavná kniha zostavená k 31. 12. 2024
- Súvaha a výkaz ziskov a strát k 31. 12. 2024

Obec hospodárila na základe rozpočtu schváleného uznesením obecného zastupiteľstva č. 10/2024 zo dňa 25. 4. 2024, ktorý bol v priebehu roka 6x menený rozpočtovými opatreniami starostu obce a uzneseniami OZ. Pôvodne schválený aj upravený rozpočet obec správne nahrála aj v systéme RIS SAM a vo svojich finančných výkazoch.

Údaje o pôvodne schválenom rozpočte, rozpočte po zmenách a skutočnom plnení príjmov a výdavkov sú v nasledujúcich tabuľkách:

PRÍJMY	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
bežné príjmy obce	601 164,00	615 986,00	588 588,56
kapitálové príjmy obec	10 000,00	19 750,00	38 330,00
finančné príjmy obec	852,60	108 852,60	124 934,87
VÝDAVKY			
bežné výdavky obce	535 103,60	542 316,60	536 240,98
kapitálové výdavky obec	14 113,00	137 572,00	140 347,30
výdavkové fin. operácie obce	62 800,00	64 700,00	66 408,37

Obec správne dodržiava rozpočtové pravidlá – člení príjmy a výdavky obce na bežné, kapitálové a finančné operácie a uplatňuje funkčnú klasifikáciu.

V časti kapitálových výdavkov obec prekročila schválený rozpočet celkom o 2 775,30 € a to na rekonštrukciu a modernizáciu miestnych komunikácií, kde bolo celkom schválených 111 913,- € a skutočne použitých 114 711,94 € bez rozpočtového opatrenia o navýšení výdavkov. Zvyšný rozdiel -23,64 € je nedočerpanie schválených výdavkov na iný účel.

V časti výdavkových finančných operácií obec prekročila schválený rozpočet o 1 708,37 €, z toho 1 335,30 tvorili € vrátené finančné zábezpeky - cudzie prostriedky, ktoré sa z prebytku hospodárenia vylučujú aj z príjmovej aj z výdavkovej časti, a o 373,07 € boli prekročené splátky istín z úverov zo ŠFRB.

Obec zároveň sleduje príjmy a výdavky podľa ich zdrojov. Tu platí základné pravidlo vyrovnanosti – v priebehu roka môže byť v rámci zdroja rozdiel medzi príjmami a výdavkami len nulový alebo kladný. V nasledujúcej tabuľke je analýza príjmov a výdavkov podľa zdrojov:

Spolu podľa zdroja	Príjem	Výdaj	Výsledok
111 - zo štátneho rozpočtu	27 581,66	27 037,06	544,60
131N – zo štátneho rozpočtu z roku 2022	852,60	852,60	0,00
41 - vlastné príjmy obce	575 499,20	589 845,11	-14 345,91
46 – iné zdroje vyššie neuvedené (rezervný fond,...)	14 749,77	0,00	14 749,77
52 - bankové úvery	108 000,00	108 000,00	0,00
71 - iné zdroje	931,44	1 335,30	-403,86
72f – prostriedky na stravné	10 738,76	10 426,58	312,18
72g – od FO podľa osobitného predpisu - školné v MŠ	0,00	0,00	0,00
72c – od iných subjektov formou dotácie, grantu	10 500,00	2 500,00	8 000,00
72j – ostatné	3 000,00	3 000,00	0,00
SPOLU	751 853,43	742 996,65	8 856,78

Zostatok s KZ 111 súhlasí so skutočnosťou – ide o prijaté a nepoužité prostriedky z ÚPSVaR na stravné pre deti v MŠ v sume 544,60 €, zostatok s KZ 72f je tvorený prijatými a nepoužitými prostriedkami na stravné od rodičov detí v MŠ a zostatok s KZ 72c je nepoužitá dotácia zo ŠR na realizáciu Parku pod orechom v správnej výške 8 000,- €

Pri ďalších zdrojoch som zistila rozdiely v porovnaní so skutočnosťou:

- KZ 72g – príjmy od fyzickej alebo právnickej osoby podľa osobitného predpisu – (školné) – tu malo byť zaradené prijaté aj použité školné vo výške 4 335,- €, ktoré bolo nesprávne zatriedené s kódom zdroja 41 - vlastné príjmy obcí.
- KZ 71 – iné – záporný rozdiel tvorí vrátenie finančnej zábezpeky – obec pred vrátením 1 335,30 € nájomcom mala túto čiastku najskôr zapojiť do príjmov, keďže šlo o prostriedky z predchádzajúcich rokov. Správne sa tu mali účtovať aj prostriedky prijaté z poplatku za rozvoj a ich použitie, ktoré sa rozpočtovalo s nesprávnym kódom zdroja 41
- KZ 43 – zdroje z predaja majetku – tu mali byť zúčtované príjmy z predaja pozemkov vo výške

20 580,00 €, ktoré boli nesprávne zatriedené s KZ 41 – vlastné príjmy obcí.

- KZ 46 – iné zdroje vyššie neuvedené – tu sa uvádzajú o. i. použité prostriedky z predchádzajúcich rokov z fondov obce (napr. rezervný fond, fond opráv a pod.) – obec ich zapojila do príjmov so správnym kódom zdroja, ale vo výdavkoch zostalo použitie s kódom zdroja 41 – nesprávna klasifikácia výdavkov; tieto zdroje boli zároveň zapojené do príjmov bez ich predchádzajúceho schválenia obecným zastupiteľstvom a to na základe vyšších výdavkov, ako príjmov rozpočtu obce, pričom v skutočnosti ide o prostriedky, ktoré mali byť evidované na osobitnom účte ako finančné zábezpeky za byty. Takéto prostriedky možno použiť len na prechodné vykrytie nedostatku prostriedkov v priebehu roka, k 31. 12. by však mali byť vrátené na osobitný účet, keďže ide o cudzie prostriedky.
- KZ 41 – vlastné príjmy obcí – záporná bilancia vznikla v dôsledku nesprávneho zaradenia výdavkov, ktoré mali byť s KZ 46.

Kontrolou schváleného rozpočtu príjmových finančných operácií po zmenách a skutočného plnenia som zistila, že obec zapojila do príjmov aj prostriedky z predchádzajúcich rokov bez súhlasu obecného zastupiteľstva, bez schváleného rozpočtového opatrenia v celkovej výške 14 749,77 €, pričom obec neeviduje rezervný fond ani iný zostatok hospodárenia z predchádzajúcich rokov v takej výške. Podľa účtovných údajov uvedených v hlavnej knihe obec eviduje k 31. 12. 2024 záväzok voči nájomcom bytom z finančných zábezpek vo výške 49 757,44 €, na bankových účtoch však také prostriedky nie sú (celkový zostatok finančných účtov k 31. 12. 2024 vrátane účelovo určených prostriedkov, zábezpek a fondu prevádzky, údržby a opráv je 28 600,42 €). Obec teda na úhradu výdavkov používa prostriedky finančných zábezpek.

Podľa zákona o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní finančná zábezpeka slúži na zabezpečenie platenia dohodnutého nájomného, dohodnutých úhrad spojených s užívaním nájomného bytu a nepoškodzovania užívaného nájomného bytu. Finančnú zábezpeku za užívanie nájomného bytu vedie žiadateľ na osobitnom účte zriadenom na tento účel v banke. Obec môže použiť zábezpeky len v prípade, ak si nájomca neplní svoje povinnosti na úhradu dlhu nájomcu vyplývajúceho z nájomného vzťahu. Iné použitie zábezpek je v rozpore s osobitným predpisom, ktorým je v tomto prípade zákon 443/2010 o dotáciách na rozvoj bývania a zároveň ide o porušenie finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Zistené nedostatky:

Kontrolné zistenie č. 1: Použitím prostriedkov finančných zábezpek na byty na krytie kapitálových výdavkov obce bol porušený § 12 ods. 8 zákona o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní, podľa ktorého finančná zábezpeka slúži **na zabezpečenie platenia dohodnutého nájomného, dohodnutých úhrad spojených s užívaním nájomného bytu a nepoškodzovania užívaného nájomného bytu. Finančnú zábezpeku za užívanie nájomného bytu vedie žiadateľ na osobitnom účte zriadenom na tento účel v banke. Zároveň ide o porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. a) zákona 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, podľa ktorých „Porušením finančnej disciplíny je poskytnutie alebo použitie verejných prostriedkov v rozpore s určeným účelom“**

Obec zároveň použila tieto prostriedky bez súhlasu obecného zastupiteľstva a bez predchádzajúceho rozpočtového opatrenia.

Odporúčanie: Z bežných príjmov rozpočtu obce v nasledujúcich obdobiach vrátiť finančné prostriedky prijaté ako finančné zábezpeky od nájomcov obecných bytov na osobitný účet a používať ich len v zákonom povolených prípadoch.

Kontrolné zistenie č. 2: Nezapojením prostriedkov z minulých rokov – finančných zábezpek v sume 1 335,30 € do príjmových finančných operácií obce bol porušený § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy, podľa ktorého: „V rozpočte verejnej správy, ... sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy vrátane ich vecného vymedzenia, a finančné operácie s

finančnými aktivitami.“ a zároveň **Opatrenie MF SR č. MF/01075/2004-42 – druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie**, podľa ktorej **príjmy minulých období sa zapoja do príjmov rozpočtu v roku ich použitia ako príjmové operácie s ekonomickou klasifikáciou 456 002 – prijaté finančné zábezpeky**. Správny postup účtovania je uvedený v Účtovných súvzťahnostiach v samospráve.

Odporúčanie: V budúcnosti zapájať použitie prostriedkov z minulých rokov aj do príjmovej časti rozpočtu prostredníctvom príjmových finančných operácií.

Kontrolné zistenie č. 3: Použitím nesprávneho kódu zdroja pri viacerých príjmoch a výdavkoch obce **nebola dodržaná Príručka MF SR na zostavenie rozpočtu verejnej správy na roky 2024-2026**, ktorá určuje systém kódovania zdrojov. Takéto porušenie **nie je v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách porušením finančnej disciplíny**, dochádza však k nesprávnemu štatistickému zatriedeniu. Zároveň niektoré zdroje možno použiť výlučne na kapitálové výdavky (poplatok za rozvoj, príjmy z predaja pozemkov) a správne zaradenie príjmov a výdavkov umožňuje transparentnejšiu kontrolu ich správneho použitia.

Odporúčanie: V budúcnosti dôsledne sledovať pri výdavkoch ich zdroj.

Záver:

Neprávne uplatňovanie kódov zdrojov má len štatistický význam. Nezapojenie použitých prostriedkov z minulých rokov je porušením rozpočtovej klasifikácie príjmov a výdavkov. Použitie finančných zábezpek na byty na iné ako zákonom stanovené účely je porušením finančnej disciplíny a daný nezákonný stav je potrebné čo najskôr upraviť.

Doklady preukazujúce nedostatky:

- Hlavná kniha – účet 221 – bankové účty a účet 479 – analytické účty týkajúce sa záväzkov z finančných zábezpek
- Výkaz FIN 1-12 zverejnený v systéme RIS SAM s príjmami a výdavkami s nesprávnymi kódmi zdroja.

Návrh správy bol vypracovaný a štatutárovi obce doručený dňa 11. 4. 2025. Voči návrhu správy ani lehotám v ňom uvedeným neboli podané žiadne námietky ani pripomienky.

Lehota na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení: 31. 05. 2025

Lehota na splnenie prijatých opatrení: vrátenie prostriedkov finančných zábezpek na osobitný účet do 31. 12. 2030 a ostatné opatrenia dodržiavať priebežne.

V Košolnej, dňa 2. 5. 2025

Podpis kontrolóra: Ing. Alena Gergelová:

.....

Správu prevzal za kontrolovaný subjekt:

PhDr. Martin Halaksa, PhD, starosta obce Košolná

.....